

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

MUSIEK V1

NOVEMBER 2016

PUNTE: 120

TYD: 3 uur

SENTRUMNOMMER:

--	--	--	--	--	--	--	--

EKSAMENNOMMER:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Hierdie vraestel bestaan uit 25 bladsye en 1 bladsy manuskrippapier.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit VYF afdelings, naamlik AFDELING A, B, C, D en E.
2. AFDELING A en B is VERPLIGTEND.
3. AFDELING C: WESTERSE KUNSMUSIEK (WKM), AFDELING D: JAZZ en AFDELING E: INHEEMSE AFRIKA-MUSIEK (IAM) is keusevrae. Beantwoord slegs EEN van hierdie afdelings (AFDELING C of D of E).
4. Skryf al die musieknotasie in AFDELING A met potlood en al die geskrewe teks met blou of swart ink op hierdie vraestel.
5. Beantwoord AFDELING B en AFDELING C of D of E met blou of swart ink in die ANTWOORDEBOEK wat verskaf is.
6. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik is.
7. Die laaste bladsy van hierdie vraestel is manuskrippapier wat vir rofwerk bedoel is. Kandidate mag hierdie bladsy verwyder.
8. Kandidate mag vir die duur van hierdie eksamen NIE toegang tot enige musiekinstrument hê NIE.
9. Kandidate moet let op die puntetoekenning van elke vraag om genoeg inligting in hul antwoorde te gee.
10. Skryf netjies en leesbaar.

NASIENROOSTER

AFDELING	VRAAG	PUNTE	NASIENER	MODERATOR
A: MUSIEKTEORIE (VERPLIGTEND)	1	20		
	2	15		
	3	10		
	4	15		
SUBTOTAAL		60		

EN

B: ALGEMENE MUSIEKKENNIS (VERPLIGTEND)	5	20		
SUBTOTAAL		20		

EN

C: WKM	6	10		
	7	5		
	8	5		
	9	5		
	10	15		
SUBTOTAAL		40		

OF

D: JAZZ	11	10		
	12	5		
	13	5		
	14	5		
	15	15		
SUBTOTAAL		40		

OF

E: IAM	16	10		
	17	5		
	18	5		
	19	5		
	20	15		
SUBTOTAAL		40		

GROOTTOTAAL		120		
--------------------	--	------------	--	--

AFDELING A: MUSIEKTEORIE (VERPLIGTEND)**(90 minute)**

**Beantwoord VRAAG 1
EN VRAAG 2.1 OF 2.2
EN VRAAG 3.1 OF 3.2
EN VRAAG 4.1 OF 4.2.**

Beantwoord die vrae in die spasies wat op hierdie vraestel verskaf is.

VRAAG 1**(25 minute)**

Bestudeer die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

You Needed Me (Uittreksel)

Randy Goodrum

The musical score is for the song 'You Needed Me' by Randy Goodrum, in 4/4 time. It features two parts: Tjello (bass) and Klavier (piano). The score is divided into measures, with specific measures highlighted for analysis:

- Measure 1.2.1:** Tjello part, measures 1-2.
- Measure 1.3.1:** Klavier part, measures 1-2.
- Measure 1.5:** Tjello part, measures 3-4.
- Measure 1.3.2:** Klavier part, measures 3-4.
- Measure 1.4:** Tjello part, measures 5-6.
- Measure 1.2.2:** Klavier part, measures 5-6.
- Measure 1.6:** Klavier part, measures 7-8.

The score ends with the word 'ens.' (etc.) and a bracket indicating the continuation of the piece.

- 1.1 Benoem die hooftoonsoort van hierdie stuk.

---

(1)

- 1.2 Benoem die intervale by **1.2.1** en **1.2.2** volgens tipe en afstand.

1.2.1 _____

1.2.2 _____

(2)

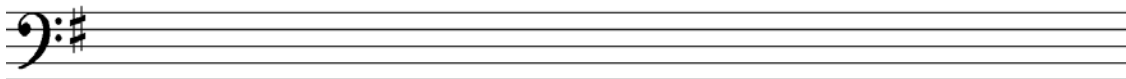
- 1.3 Benoem die drieklanke by **1.3.1** en **1.3.2** volgens tipe en posisie/omkering.

1.3.1 _____

1.3.2 _____

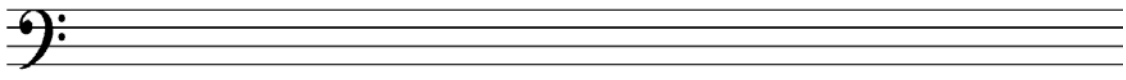
(2)

- 1.4 Herskryf die tjelloparty van maat 7 in 'n saamgestelde tydmaat. Voeg die nuwe tydmaatteken by.

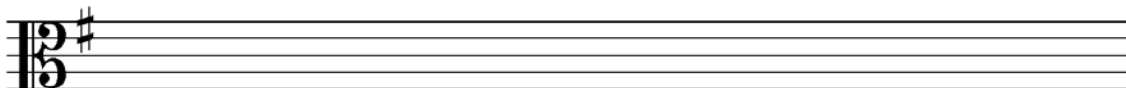
(3)

- 1.5 Transponeer die tjelloparty van maat 4^3-6^2 'n heoltoon (majeur tweede) hoër. Voeg die nuwe toonsoortteken by.

(3)

- 1.6 Herskryf die basparty van die klavier in maat 8 TWEE oktawe hoër in die altsleutel.

(1)

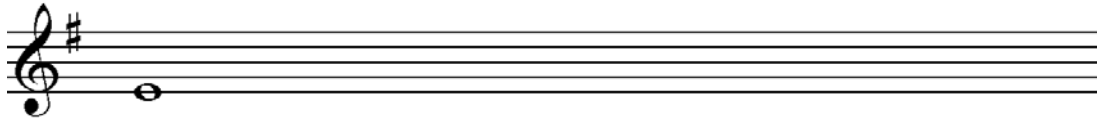
- 1.7 Voltooi die melodiese fragment hieronder deur TWEE stygende sekwense by te voeg.

(2)

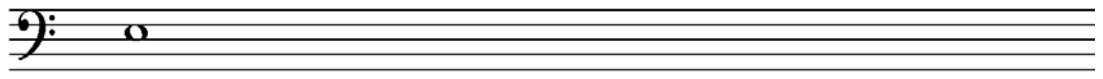
1.8 Skryf die toonlere hieronder soos aangedui.

1.8.1 Voltooi die stygende chromatiese toonleer wat op die gegewe noot begin.

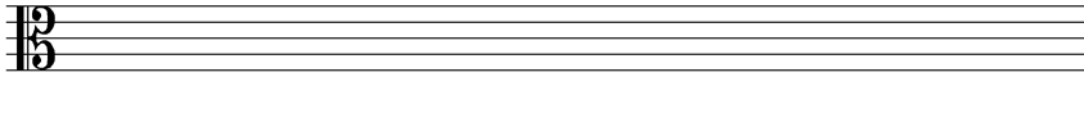
(2)

1.8.2 Voltooi die stygende Dorieseodus wat op E begin.

(2)

1.8.3 Skryf B^b melodiese mineur stygend en dalend met toonsoortteken. Dui die halftone aan.

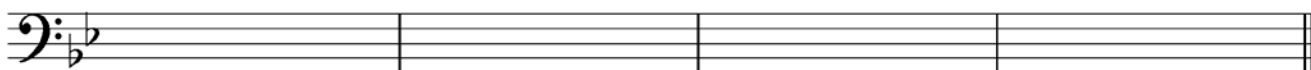
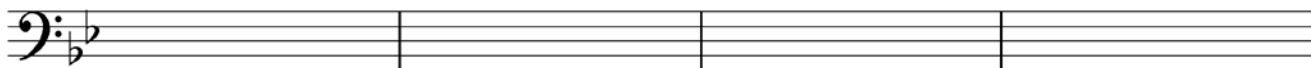
(2)
[20]

VRAAG 2**(25 minute)****Beantwoord VRAAG 2.1 OF VRAAG 2.2.**

- 2.1 Voltooi die aanvangsmotief hieronder om 'n twaalfmaatmelodie in drieledige vorm vir enige enkellyn- melodiese instrument van jou keuse te skep. Noem die instrument waarvoor jy skryf. Dui die tempo aan en voeg dinamiek- en artikulasietekens by.

Instrument: _____

Tempo: _____

Die melodie sal volgens die volgende kriteria nagesien word:

BESKRYWING	PUNTE- TOEKENNING	KANDIDAAT SE PUNTE
Vorm en kadenspunte	3	
Korrektheid Nootstele, polse per maat, toevallige tekens, spasiëring, uitleg	2	
Kwaliteit Toepaslikheid, dinamiek, artikulasie, musikaliteit, tempo	10	
TOTAAL	15	

[15]**OF**

- 2.2 Voltooi die aanvangsmotief hieronder om 'n twaalfmaatmelodie in drieledige vorm vir enige enkellyn- melodiese instrument van jou keuse te skep. Noem die instrument waarvoor jy skryf. Dui die tempo aan en voeg dinamiek- en artikulasietekens by.

Instrument: _____

Tempo: _____

Die melodie sal volgens die volgende kriteria nagesien word:

BESKRYWING	PUNTE-TOEKENNING	KANDIDAAT SE PUNTE
Vorm en kadenspunte	3	
Korrektheid Nootstele, polse per maat, toevallige tekens, spasiëring, uitleg	2	
Kwaliteit Toepaslikheid, dinamiek, artikulasie, musikaliteit, tempo	10	
TOTAAL	15	

[15]

BLANKO BLADSY

VRAAG 3**(10 minute)****Beantwoord VRAAG 3.1 OF VRAAG 3.2.**

- 3.1 Bestudeer die uittreksel uit Mozart se *Sonate K.283* hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

(a) (b)

(c)

(d) (e)

Kadens 3.1.3

- 3.1.1 Benoem die toonsoort van hierdie uittreksel.
_____
(1)
- 3.1.2 Identifiseer akkoord **(a)** tot **(e)** en besyfer hulle op die partituur. Gebruik standaardbesyfering onder die partituur, byvoorbeeld V⁶, OF akkoordsimbole, byvoorbeeld B/D[#] bo die partituur.
(5)
- 3.1.3 Benoem die kadens in maat 3–4.
_____
(1)
- 3.1.4 Benoem die tipe nie-akkoordnoot by **(i)**.
_____
(1)
- 3.1.5 Omkring AL die deurgangsnote op die partituur wat in maat 8 op maatslag 1 en 2 voorkom.
(2)
[10]

OF

3.2 Bestudeer die uittreksel uit *Solitaire* van Neil Sedaka en Philip Cody hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

(a) (b)

5

(ii) (iii)

Kadens 3.2.4

8

(c) (d) (e)

11

(i)

(ii)

- 3.2.1 Benoem die toonsoort van hierdie uittreksel.
_____ (1)
- 3.2.2 Identifiseer akkoord **(a)** tot **(e)** en besyfer hulle op die partituur. Gebruik akkoordsimbole bo die partituur, byvoorbeeld B^b/D. (5)
- 3.2.3 Benoem die tipe nie-akkoordnote by **(i)** tot **(iii)**.
(i) _____
(ii) _____
(iii) _____ (3)
- 3.2.4 Benoem die kadens in maat 6–7.
_____ (1)
[10]

VRAAG 4**(30 minute)****Beantwoord VRAAG 4.1 OF VRAAG 4.2.**

- 4.1 Voltooi die vierstemmige vokale harmonisering hieronder deur die alt-, tenoor- en baspartye by te voeg.

Die harmonisering sal volgens die volgende kriteria nagesien word:

BESKRYWING	PUNTE-TOEKENNING	KANDIDAAT SE PUNTE
Akkoordprogressie Akkoordkeuse, korrekte gebruik van kadens	14	
Korrektheid Notasie, verdubbeling, spasiëring, stemvoering	16	
Kwaliteit Musikaliteit, nie-akkoordnote, stylbewustheid, kreatiwiteit	10	
	40 (÷ 8 x 3)	
TOTAAL	15	

[15]**OF**

- 4.2 Voltooi die stuk hieronder deur 'n geskikte baslyn en harmoniese materiaal in die onvoltooide balke in te voeg. Gaan voort in die styl wat deur die gegewe materiaal in maat 1–3 voorgestel word.

Melodie

Akkorde

Bas

C⁷ C⁷/E A⁷ A⁷/C[#] D⁷ G⁷

5

9

Die antwoord sal volgens die volgende kriteria nagesien word:

BESKRYWING	PUNTE- TOEKENNING	KANDIDAAT SE PUNTE
Akkoordprogressie Akkoordkeuse; korrekte gebruik van kadense	15	
Korrektheid Notasie, verdubbeling, spasiëring, stemvoering	15	
Kwaliteit Musikaliteit, nie-akkoordnote, stylbewustheid, kreatiwiteit	10	
	40 (÷ 8 x 3)	
TOTAAL	15	

[15]

TOTAAL AFDELING A: 60

AFDELING B, C, D, E: ALGEMENE MUSIEKKENNIS**(90 minute)**

**Beantwoord AFDELING B
EN AFDELING C (Westerse Kunsmusiek)
OF AFDELING D (Jazz)
OF AFDELING E (Inheemse Afrika-musiek).**

Beantwoord hierdie vrae in die ANTWOORDEBOEK wat verskaf word.

AFDELING B: ALGEMEEN (VERPLIGTEND)**VRAAG 5**

- 5.1 Verskeie opsies word as moontlike antwoorde op die volgende vrae gegee. Skryf die vraagnommer (5.1.1–5.1.10) neer, kies die antwoord en maak 'n kruisie (X) oor die letter (A–D) van jou keuse in die ANTWOORDEBOEK.

VOORBEELD:

5.1.11

A

B

C

~~D~~

5.1.1 Presto is die ...

- A Duitse woord vir vinnig.
- B Italiaanse woord vir vinnig.
- C Italiaanse woord vir lewendig.
- D Duitse woord vir lewendig.

5.1.2 Die term falsetto verwys na 'n ...

- A vroulike stem wat vinnige lopies en melismas sing.
- B houtblaasinstrument wat hoë note speel.
- C manlike stem wat in die vrouestemomvang sing.
- D houtblaasinstrument wat vals speel.

5.1.3 'n Chordofoon is enige instrument ...

- A wat klank met behulp van 'n gespande snaar voortbring.
- B waar die klank met behulp van sy eie materiaal voortgebring word.
- C waarvan die klank deur 'n membraan voortgebring word.
- D waarop akkoorde gespeel kan word.

5.1.4 Watter term hieronder beskryf die herhaling van 'n melodie of musikale idee op 'n ander toonhoogte?

- A Vergroting
- B Verkleining
- C Omkering
- D Sekwens

5.1.5 Watter EEN van die volgende terme is NIE 'n tekstuurtype NIE?

- A Monofonies
- B Polifonies
- C Stereofonies
- D Homofonies

5.1.6 Na watter EEN van die volgende verwys tweeledige vorm?

- A AB
- B ABACA
- C ABA
- D ABCBA

5.1.7 Watter EEN van die stellings hieronder is KORREK ten opsigte van transponerende instrumente?

- A 'n Fluit klink 'n oktaaf hoër as die geskrewe party.
- B 'n Kontrabas klink 'n oktaaf laer as die geskrewe party.
- C 'n Kitaar klink 'n oktaaf hoër as die geskrewe party.
- D 'n Trompet klink 'n majeur derde laer as die geskrewe party.

5.1.8 Watter EEN van die volgende is 'n houtblaasinstrument?

- A Eufonium
- B Cor anglais (Engelse horing)
- C Trompet
- D Franse horing

5.1.9 Tempo giusto beteken ...

- A 'n vry tempo.
- B 'n lewendige tempo.
- C versnel die tempo oombliklik.
- D streng tempo.

5.1.10

Die klein nootjie moet ... gespeel word.

- A met ekstra krag
- B soos die speler dit verkies,
- C so vinnig as moontlik
- D met die helfte van die waarde van die daaropvolgende noot

(10 x 1)

(10)

- 5.2 Beskryf die funksies van SAMRO kortliks. (4)
- 5.3 Kopiereg gee aan die kopiereghouer die uitsluitlike reg op die gebruik van sy/haar musiek.
- Brei uit op hierdie stelling. (4)
- 5.4 Definieer die volgende terme:
- 5.4.1 Tantième op naaldtydregte ('needletime rights') (1)
- 5.4.2 Tantième op meganiese regte (1)
- TOTAAL AFDELING B: 20**

**Beantwoord AFDELING C (WKM)
OF AFDELING D (JAZZ)
OF AFDELING E (IAM).**

AFDELING C: WESTERSE KUNSMUSIEK (WKM)

VRAAG 6

6.1 Beskryf die volgende terme met verwysing na vorm:

6.1.1 Menuet en trio (2)

6.1.2 Rondo (2)

6.1.3 Ontwikkeling (2)

6.1.4 Eerste onderwerp/tema (2)

6.2 'n Simfoniese toondig word op programmatiese inhoud gebaseer.

Verduidelik die betekenis van hierdie stelling. (2)
[10]

VRAAG 7

Bespreek die belangrikheid van die Mannheim-orkes. **[5]**

VRAAG 8

Skryf 'n paragraaf waarin jy die genre van Mendelssohn se *Hebrides Overture* definieer. Beskryf kortliks die vorm van die werk en bespreek die belangrikheid van die titel. **[5]**

VRAAG 9

Bestudeer die uittreksel hieronder uit die *Pastorale Simfonie* van Beethoven. Skryf 'n paragraaf oor die beweging waarin die uittreksel voorkom.

[5]**VRAAG 10**

Mozart het die aria as genre in sy opera *Die Towerfluit* vervolmaak.

Brei uit op hierdie stelling. Definieer die *aria* as 'n genre en bespreek TWEE arias wat deur verskillende karakters in *Die Towerfluit* gesing word.

Jy sal punte vir die logiese aanbieding van feite en die struktuur van jou opstel ontvang.

Die opstel sal volgens die volgende kriteria nagesien word:

KRITERIA	PUNTETOEKENNING
Definisie van 'n aria	2
Aria 1	5
Aria 2	5
Logiese aanbieding en struktuur van die opstel	3
TOTAAL	15

[15]**TOTAAL AFDELING C: 40****OF**

AFDELING D: JAZZ**VRAAG 11**

- 11.1 Kies die jazz-klassifikasie uit KOLOM B wat by die kunstenaar/groep in KOLOM A pas. Skryf slegs die letter (A–F) langs die vraagnommer (11.1.1–11.1.6) in die ANTWOORDEBOEK neer, byvoorbeeld 11.1.7 G.

KOLOM A		KOLOM B	
11.1.1	The Flying Jazz Queens	A	moderne jazz
11.1.2	Lemmy Mabaso	B	mbaqanga
11.1.3	Makgonatsohle Band	C	kwêla
11.1.4	Voice	D	Cape jazz
11.1.5	Dollar Brand	E	marabi
11.1.6	Union of South Africa	F	jazz in ballingskap ('jazz in exile')

(6 x 1)

(6)

- 11.2 Noem EEN belangrike bydrae wat ELK van die volgende kunstenaars tot Suid-Afrikaanse jazz gelever het:

- 11.2.1 Zim Nqawana (1)
- 11.2.2 The Jazz Epistles (1)
- 11.2.3 Miriam Makeba (1)
- 11.2.4 Chris MacGregor (1)

[10]**VRAAG 12**

Skryf 'n paragraaf waarin jy kwêla beskryf. Verduidelik ook kortliks die rol wat dit in die ontwikkeling van Suid-Afrikaanse jazz gespeel het.

[5]**VRAAG 13**

Beskryf die mbaqanga-styl wat in die musiek van groepe soos Makgonatsohle Band, The Cool Crooners of Soul Brothers voorkom.

[5]**VRAAG 14**

Bespreek die oorsprong en styleienskappe van marabi-musiek. Verwys na ten minste EEN kunstenaar of groep.

[5]

VRAAG 15

Skryf 'n opstel oor die musiek van EEN van die volgende Cape jazz-kunstenaars:

- Abdullah Ibrahim
- Robbie Jansen
- Winston Mankunku Ngozi

Jy sal punte ontvang vir die logiese aanbieding van feite en die struktuur van jou opstel.

Die opstel sal volgens die volgende kriteria nagesien word:

KRITERIA	PUNTETOEKENNING
Musiekeienskappe	5
Oorsprong en invloede	5
Albums/Liedere	2
Logiese aanbieding en struktuur van die opstel	3
TOTAAL	15

[15]**TOTAAL AFDELING D: 40****OF**

AFDELING E: INHEEMSE AFRIKA-MUSIEK (IAM)**VRAAG 16**

16.1 Gee 'n term om ELK van die volgende te beskryf:

16.1.1 'n Musiekstyl wat danspassies wat liggies op die tone uitgevoer word, insluit (1)

16.1.2 Die vinnige instrumentale inleiding tot 'n maskandi-lied (1)

16.2 Kies die item uit KOLOM B wat by die kunstenaar/groep in KOLOM A pas. Skryf slegs die letter (A–E) van jou keuse langs die vraagnommer (16.2.1–16.2.5) in die ANTWOORDEBOEK neer, byvoorbeeld 16.2.6 F.

KOLOM A		KOLOM B	
16.2.1	Abbey Cindi	A	mbaqanga
16.2.2	Phuzekhemisi	B	fluit
16.2.3	Soul Brothers	C	SATB/TTBB
16.2.4	Sello Galane	D	maskandi
16.2.5	Isicathamiya	E	moropa wa diatla

(5 x 1) (5)

16.3 Beskryf kortliks die rol van musiek in tradisionele Afrika-godsdiens. (3)
[10]

VRAAG 17

Bespreek plaaslike en internasionale invloede in malombo-musiek. Verwys na ten minste EEN kunstenaar of groep. [5]

VRAAG 18

Beskryf die mbaqanga-styl wat in die musiek van groepe soos Makgonatsohle Band, The Cool Crooners of Soul Brothers voorkom. [5]

VRAAG 19

Beskryf isicathamiya-musiek met verwysing na die eienskappe daarvan en hoe hierdie styl internasionale status verwerf het. [5]

VRAAG 20

Maskandi is tradisioneel 'n Zoeloe-musiekstyl wat prominent in vandag se populêre musiek voorkom.

Skryf 'n opstel waarin jy op hierdie stelling uitbrei deur die oorsprong en eienskappe van die styl te bespreek.

Jy sal punte ontvang vir die logiese aanbieding van feite en die struktuur van jou opstel.

Die opstel sal volgens die volgende kriteria nagesien word:

KRITERIA	PUNTETOEKENNING
Oorsprong	4
Styleienskappe	6
Kunstenaar en lied	2
Logiese aanbeiding en struktuur van die opstel	3
TOTAAL	15

[15]

TOTAAL AFDELING E: 40
GROOTTOTAAL: 120

